

Historička Marie Bláhová je emeritní profesorkou Univerzity Karlovy

25.11.2025 - | Filozofická fakulta UK

Děkanka Eva Lehečková na zasedání Vědecké rady FF UK 20. listopadu 2025 předala prof. Marii Bláhové z Katedry pomocných věd historických a archivního studia jmenování emeritní profesorkou Univerzity Karlovy.

„Profesorka Marie Bláhová je výraznou osobností české medievistiky a pomocných věd historických. Je mezinárodně uznávanou specialistkou v oblasti středověkých vyprávěcích pramenů, i autorkou moderní příručky historické chronologie. Na FF UK působila déle než 50 let. Je dobře, že fakulta a univerzita význam profesorky Bláhové stvrdily emeritní profesurou,“ řekla prof. Hana Pátková, vedoucí Katedry pomocných věd historických a archivního studia.

prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc.

Marie Bláhová absolvovala studium archivnictví na FF UK v roce 1967 a po krátkém působení v archivech M. Bláhová nastoupila na katedru PVHAS, na níž působí dosud. Jejím školitelem a mentorem byl zpočátku prof. Zdeněk Fiala, který ji přivedl ke studiu středověkých vyprávěcích pramenů a středověké historiografie. Marie Bláhová se v této oblasti stala přední odbornicí evropské úrovně. Mezi mnoha desítkami prací Marie Bláhové lze zmínit především výraznou účast na moderní kritické edici tzv. Dalimilovy kroniky, ale i její zatím poslední monografii *Dvě studie o středověké historiografii*. Zájem o vyprávěcí prameny spojuje M. Bláhová se zájmem o úřední písemnosti, tedy o prameny zkoumané v rámci jedné z hlavních pomocněvědných disciplín – diplomatiky.

Další oblastí jejího vědeckého zájmu je jedna z tzv. menších pomocných věd historických – historická chronologie. M. Bláhová je autorkou moderní obsáhlé monografie, která antikvovala předchozí zpracování. Podílela se i na pracích oslovujících širší veřejnost – ať to byla spolupráce na vydání významných vyprávěcích pramenů k českým dějinám v českých překladech, nebo autorská účast na syntéze dějin českých zemí vydávané nakladatelstvím Paseka.

Významné je i její působení organizační (téměř dvacet let, do roku 2019, vedla Katedru PVHAS, byla členkou VR FF UK a dalších fakultních orgánů), je stále členkou oborových rad doktorských studijních programů, a působení pedagogické – stále vyučuje v pregraduálním studiu a vede doktorandy. Trvalou součástí její odborné práce je prezentace výsledků na mezinárodních a zahraničních konferencích; a také aktivní působení v mezinárodních odborných společnostech (Comission internationale de diplomatique, The Medieval Chronicle Society), kde výrazně přispívá k prezentaci české historiografie na mezinárodní úrovni.

Vyznamenání a ocenění:

- 1997 – Cena rektora Univerzity Karlovy za nejlepší vědeckou publikaci v roce v oboru věd společenskovědních 1997 za knihu *Staročeská kronika tak řečeného Dalimila*
- 1998 Pamětní medaile Univerzity Karlovy
- 2009 – medaile Za zásluhy o české archivnictví
- 2010 – Cena Akademie věd ČR za knihu *Přemyslovci. Budování českého státu* jako členka autorského týmu

- 2019 - medaile Lux et Laus za mimořádné zásluhy o bádání o středověku a za značný přínos pro spolupráci s polskými medievisty (uděluje Stały Komitet Mediewistów Polskich)
- 2025 - medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách

Čestný titul Emeritní profesor vyjadřuje uznání mimořádným osobnostem, bývalým profesorům Univerzity Karlovy, kteří byli v minulosti zaměstnanci univerzity a v současnosti jsou v důchodu. Emeritní profesura je způsobem vyjádření sounáležitosti osobnosti s Univerzitou Karlovou. Emeritní profesori mají právo účastnit se vědeckého bádání na univerzitě včetně užívání jejího vybavení či informačních technologií. Rovněž mají právo, aby jim bylo uděleno slovo na shromáždění členů akademické obce. Titul emeritního profesora udílí rektor na návrh vědecké rady fakulty.

<https://www.ff.cuni.cz/2025/11/historicka-marie-blahova-je-emeritni-profesorkou-univerzity-karlovy>